

Razkol pride v njihove vrste, med radičevce in demokrate. To je dejstvo. Eden odločilnih radičevcev je rekel te dni, da njihovo politično prijateljstvo nikakor ni večno in je s tem že napovedal, da bo kmalu minilo prijateljstvo med radičevci in pribičevci. — Pa tudi med radičevci samimi vlada tekma, kdo bi bil bolj spredaj. Vsi »narnaprej« pa le ne bodo mogli. In tako je pričakovati razkola tudi med njimi. Hrvaški narod pa gleda vse to in se že vprašuje, če je v tem sporu rešitev hrvaškega naroda.

Državno posojilo sprejeto. Narodna skupščina je odobrila veliko državno posojilo, ki ga je vlada sklenila s Švedsko. Posojilo je, kakor smo že poročali, zelo ugodno. Iz Zagreba so delali proti posojilu, kar so mogli. A vendar se jim ni posrečilo njihovo protidržavno delo. Sedaj so poslali Trumbiča iz Pariza, kjer ni ničesar opravil, na Švedsko, kjer je pa že vse zamudil, ko je denar že v Jugoslaviji.

Maček in Pribičević pred sodnijo! Za svoje veleizdajalske izjave, ki sta jih podajala Maček in Pribičević, pri četa oba pred redno sodišče. Je prav, če taki ljudje nimajo kakih predprav, ampak enako kot mi odgovarjajo pred postavo.

Gospodarski svet je bil pretekli teden pri ministrskem predsedniku g. dr. Korošcu zbran. Dr. Korošec vstaja na svojem stališču, da potrebuje država najprej gospodarske ureditve in opore, potem pa se naj uredijo tudi politična vprašanja. Zato je sklical v Beograd gospodarski svet, kjer so zastopniki gospodarskih krogov iz vseh delov države, tudi iz Hrvatske, odobrili gospodarske načrte vlade dr. Korošca.

*

V DRUGIH DRŽAVAH.

Rumunija ima novo vlado. Pretekli teden se je izpremenila vlada na Rumunskem. Prejšnja je nenadoma odstopila in novo je sestavil Maniu, vodja kmetske ljudske stranke. Maniu je za princa Karla, kar mu bo delalo malo neprimlik. Ima pa oporo v ljudstvu, posebno še med katoličani, katerim je dal ministrstvo vere, kar je zopet napravilo odpor med pravoslavnicami.

Bolgarija se čisti. Makedonstvujuči so bili za Bolgarijo samo tudi zelo nadležni. Sedaj pa jim je zmanjkalo denarja. To bo konec njihove moči in se bodo razšli po tem zadnjem prepisu, kdo je denar ukradel.

Francoska dobila novo vlado. Celi teden je vladala vladina kriza na Francoskem. Poincare je odstopil, ker so socialisti zahtevali, da se kat. Cerkvi ne sme dati nazaj onih pravic, ki jih je preje imela. Poincare pa je raje odstopil in je sedaj sestavil z drugimi novo vlado. V tej vladi seve socialistov ni. Poincare je močan dovolj, da bo izpeljal svoje načrte. Francija je bila do sedaj edina država v Evropi, ki je stala na sovražnem stališču proti katoliški Cerkvi. Brezver-

ci so Combesu letos postavili spomenik. Toda že pri odkritju istega je prišlo do krvavih spopadov. Ti spopadi so bili nekak predznak, da bo prišlo tudi do političnih spopadov. Zmagalec je Poincare in to mora veseliti vse katoličane širom sveta. Isto časo pa je prav povdariti to, kako potrebno je, da se katoličani politično udeležujejo, ker le tako morejo braniti svoje pravice v javnem življenju.

Zoper vojno! Dne 11. novembra je ob 11. uri začelo 11. leto, kar je bilo podpisano premirje s svetovni voj-

ZA NEDELJO Kakor kvas.

Dobro veš, kako deluje kvas. Samo malo ga vmeši gospodinja med veliko množino moke. Pa ni dolgo in začnejo se kazati učinki. Moka nekako oživi, začne se gibati, dvigovati, kipeti, lahko se iz nje napravi užiten, dober kruh.

Kvas, ki pa v naših dušah deluje slično, kakor kvas v moki, je po besedah Kristusovih krščanska vera, ali kakor jo Kristus imenuje, božje kraljestvo. Da, krščanska vera še niso oni verski nauki, ki jih imaš natiskane na mrtvem papirju notri v katekizmu. Ni krščanska vera rožen venec, ki ga vzameš raz žebelj, moliš na njem nekaj brez smisla, ga zopet obesiš na žebelj, sam pa greš po svojih potih stari človek kot poprej. Ni še krščanstvo, če greš vsako nedeljo k službi božji, ker je pač v nedeljo tako navada, ker nočeš delati izjeme. Ni še krščanstvo, če greš vsako leto za veliko noč k zakramentom — ker pač to že od davnih časov spada k veliki noči, da, niti to še ni krščanstvo, če pristopaš velikokrat k sv. zakramentom, ker nočeš zaostajati za drugimi. In ni to krščanstvo, ko bi se kdo samo na zunaj bogve kako navduševal in potegoval za krščanska načela. Ne, vse to še dolgo ni pravo, živo krščanstvo. Znana je Kristusova beseda: »Ne vsak, ki mi pravi: »Gospod, Gospod, pojde v nebeško kraljestvo; temveč kdor spolnuje voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.« In še veliko več, kar nam mora dati misliti, je povdaril Gospod. »Mnogi oni poreko tisti dan: »Gospod, Gospod, ali nismo v tvojem imenu prerokovali in v tvojem imenu izganjali hudobne duhove in v tvojem imenu sturili mnogo čudežev?« Tedaj jim bom izjavil: »Nikoli vas nisem poznal. Proč od mene, kateri delate krivice!« To so njegove za nas tako resne besede.

Pravo, živo krščanstvo je neka notranja moč, ki prešine in prevzame vso človekovo dušo. Ta moč prevzame in razgiblje dušo, da začne opravljati sama na sebi veliko delo prenovljenja in preobrnjenja. Ta notranja moč začne dušo polagoma očistevati, da se ji greh in strast ne zdita več tako leba, da se ji ne zdita več

ni. Po vsem svetu se je to praznovalo na ta način, da so ob tej uri 2 minuti počivali in se zamislili, koliko gorja je prizadela svetovna vojna. Posebno slovesno so praznovali ta trenutek v Ameriki. Tudi v naši državi je bilo odrejeno, da se je po državnih uradih in šolah opomnilo o tem, kako zlo da je človeško krvoprelitje. Vedno bolj raste razumevanje o tem, da naj tudi spore med narodi in državami razsodi posebno sodišče in naj jih ne rešuje krvava vojska. Bog daj, da bi to spoznavanje vedno bolj prevladovalo!

sreča, da se ju začne iz vse notranjosti bati in ju studiti, da se začne izvijati iz njune moči, da začne človek opuščati grehe, velike, potem že tudi male, nazadnje še tudi slabosti in ne popolnosti. In začne vera človeka prerajati tako, da postaja ponižen in krotek, potrpežljiv, čist, zmeren, usmiljen, dobrotljiv. Se razume, da postane tak od živega krščanstva prešinjjen človek navdušen za vero, za Cerkev, da vero in Cerkev ljubi, se za nje poteguje povsod. Tako ta notranja moč prevzame človeka, da se trudi biti v vsem svojem življenju, tudi v svojih mislih in nagnenjih božji človek, čisto usmerjen po božji volji. To je človek, o katerem je rekel Kristus: »Vsak torej, kdor posluša moje besede in jih spolnuje, bode podoben pametnemu možu, kateri si je hišo postavil na skalo. In vtila se je ploha in pridrli so nalivi in privršali so vetrovi ter se zagnali v ono hišo: in ni padla.« Da, sredi življenja, sredi dela in kupčije, sredi težav, sredi skušnjav in bojov biti neomajno božji — to je živo krščanstvo.

Seveda, če hočeš, da bo to sveto življenje in ta sveta moč živela ter delovala v tvoji duši, da jo bo očistevala, dvigala in posvečevala, moraš pustiti, da se ta božji kvas večkrat položi v tvojo dušo. Zato se oznanjuje beseda božja. Ni beseda božja samo za to, da se poučiš o krščanskih resnicah. Te resnice kolikor toliko tako poznaš, a treba je, da te resnice tvojo dušo vedno na novo primejo, jo ogrejejo in navdušijo. So trenutki, ko se polaga božji kvas v tvojo dušo, iskrena in pobožna molitev, služba božja, ki se je udeležujejo s srcem. Taki trenutki so posebno takrat, ko pristopiš poln vere, hrepenenja in svete ljubezni k sv. obhajilu, pa se začne prelivati iz Kristusa samega v tebe duh Kristusov, ki te hoče po sebi preroditi.

Morebiti še živiš ti nekako dvojno življenje. Poznaš zapovedi in zahteve krščanske vere, a zdijo se ti čisto tuje, morebiti celo nespametne in neprijetne, spolnuješ jih le nerad, in nekako prisiljen. Glej, kvasa božjega še imaš premalo v sebi, si mu še premalo izročil svojo dušo. Odpri svojo dušo temu božjemu kvasu pri besedi božji, pri resni molitvi, pri službi božji, pri sv. zakramentih, da boš res začel nositi v sebi božje kraljestvo, da boš iz vse svoje duše, iz vse svoje misli in iz vse svoje moči božji!

Umestne besede. Ob 10letnici Čeho slovaške države so češki škofje izdali skupni pastirski list, v katerem povdarjajo, da je najtrdnější temelj državam vera. In res, ali ne bi bilo življenje celih narodov in držav veliko lepše, srečnejše in mirnejše, ako bi v srcu vseh živela živa vera? Isto misel je izrazil tudi voditelj češkega naroda, predsednik Masaryk, ko je izjavil: »Če ima življenje posameznika smisel le pod vidikom večnosti, velja to gotovo tudi o političnem sožitju teh posameznih ljudi. Jaz sem prepričan, da je tudi demokracija in življenje narodov od milosti božje.« To je dragocena življenjska skušnjava, ki je imel veliko prilike gledati v zgodovino narodov.

Spomenik Benediktu XV. 22. novembra bodo odkrili v cerkvi sv. Petra v Rimu spomenik papežu Benediktu XV., ki je vodil katoliško Cerkev med svetovno vojno in ki si je na vso moč prizadeval, da bi pospešil mir in ki je na razne načine skušal celiti težke rane, ki jih je vojska sekala evropskim narodom.

Zlata maša Pija XI. Prihodnje leto obhaja papež Pij XI. 50letnico svojega mašništva. V Rimu se pričnejo meseca decembra, v katerem je bil Pij XI. posvečen v duhovnika, jubilejne slovesnosti, ki se bodo nadaljevale celo leto in ki se jih bo udeleževal z veseljem ves katoliški svet.

Zoper umazano berilo. Povsod, kjer so prepričani in celi katoličani, so otvorili pogumen in neizprosno boj proti berilu, ki hoče širiti blato nečistosti in umazanosti. Odlikujejo se v tem zlasti katoličani na Nemškem in v Avstriji. V zadnjih časih je postal ta boj krvava potreba tudi pri nas. V zadnjih tednih in mesecih so poplavlile vso Slovenijo umazane cunje, ki so v stanu roditi v številnih življenjih našega ljudstva ogromno zla. Saj je kvas nečistosti, če enkrat začne živeti v duši mladega človeka, tista ostudna žival, ki uniči in pomandira v vrtu mlade duše vse, kar je tam lepega in plemenitega. Ogromna večina hiš po Slovenskem si še šteje v največjo čast, da so krščanske. Pokažite z vso odločnostjo krščanski značaj svojih hiš zlasti ob ti priliki, ko vas iz tujine nadlegujejo s temi umazanostmi, kakor da bi bili vsi kaki propadli pokvarjenci, ki potrebujejo take dušne hrane. »Vsa nečistost pa in nesramnost naj se med vami niti ne imenuje, kakor se spodobi svetim«, je odločna beseda sv. pisma.

Najbolji pripomoček za hranjenje slabe zaostale in zakurane živine je pri nas:

Fežakovo olje za živino
ki se dobi samo pri
Mr. Fežaku
Zagreb, Funduličeva 14.

Poročila SLS.

Volitve v okrajne zastope in okrajne ceste odbore. Te dni so se okrajnim zastopom, oziroma srezkim poglavarstvom, kjer okrajni zastopi še ne obstojajo (Prevalje, Prekmurje ter Medjimurje) dostavili obrazci kandidatnih list za volitve v okrajne zastope (okrajne cestne odbore). Po uredbi jih morajo okrajni zastopi (srezka poglavarstva) pred oddajo posameznim strankam opremiti s svojim uradnim pečatom ter na glavi napisati polni naslov okrajnega zastopa (sreskega poglavarstva). Obrazci za kandidatne liste se dobijo pri okrajnih zastopih (sreskih poglavarstvih) proti določeni odškodnini. Kandidatno listo je vložiti v šestih, in ne v petih, kakor smo zadnjič pomotoma poročali, izvodih, in sicer 1 izvod v originalu, pet pa v prepisu.

NOVICE

Čestitaj zaslužnega moža. Dne 11. t. m. je dan sv. Martina. Tiho in mirno v krogu svoje družine, se veseli svojega 71. imendana naš župan gospod Martin Volavšek pri Zg. Sv. Kungoti. Čestitamo mu iz srca, na mnoga srečna in zdrava leta! G. Martin Volavšek je prava slovenska korenina, kakoršnih je danes malo, ter ima truda polno življenje za seboj. Večji del svojega življenjske dobe je posvetil občinskemu gospodarstvu. Rodil se je leta 1857 v Artičah pri Pišceah. Od leta 1880 do 1907 je vodil, odnosno deloval kot občinski tajnik, odbornik in župan občine Pišce. Koliko se je potrudil noč in dan za dobrobit te občine, kako vneto se je potegoval za slovensko stvar, svedočijo pač še danes Pišce same, ker sledovi njegovega plodonosnega delovanja so še danes vidni. Ko se je leta 1907 preselil v Zg. Sv. Kungoto, je kmalu prišel v občinski odbor kot namestnik, kljub temu, da je prevladovalo tukaj nemškutarsko ozračje, in on je bil edini, ki je pokojnemu svečinskemu sūdmarkovcu Menhartu v obraz odločno povedal, »da je Slovenec in tudi ostane!« Takrat so kazali s prsti na g. Volavška, češ, le tega ne v obč. zastop, »das ist ein Ultra-Slovene!« Prišel je čas preobrata in g. Volavšku je bilo poverjeno gerentstvo občine Zg. Sv. Kungota, kot zavednemu narodnjaku in sposobnemu možu. V njem pač spoznamo neumorno delavnega človeka, ki deluje mirno, pravično in vztrajno doseže svoj cilj. V svojem prepričanju je g. Volavšek kakor skala, ki se ne umakne. Za dobrobit občine stori vse in radi tega je ponovno župan naše občine! — Na tem skromnem mestu se ga s tem spomnimo ob priliki njegovega 71. imendana! Zasluži pač kot Slovenec in zvest naročnik »Gospodarja« vso priznanje!

Nesreča na brodu v Zg. Dupleku. Hlapec trgovca Topovška od Sv.

Barbare v Slov. gor. je hotel v temni noči z močno obloženim dvovprežnim vozom preko broda, ki pelje čez Dravo pri Zg. Dupleku. Trhli brod se je med prevažanjem zrušil, v Dravo je padel voz s konjema ter hlapcem. Hlapca so izvlekli živega iz vode, po Dravi je odplaval voz z blagom vred ter s konji.

Svoj 70letni rojstni dan obhaja dne 18. t. m. v Mariboru v vsej čvrstosti splošno priljubljena Mariborčanka g. Eliza Ivanuš, zasebnica. Na mnoga leta!

Velika poneverba. Trgovski potnik Engelbert Dornplatz kot zastopnik oblačilnice »Ilirija« v Ljubljani, je poneveril 100.000 Din in pobegnil iz Maribora proti Gradcu. Sledila mu je takoj mariborska policija, ki je ugotovila, da je bil omenjeni v ponedeljek, dne 5. novembra, res v Gradcu, a se je odpeljal takoj na Dunaj, kjer ima neko znanko iz Maribora. Dornplatz namerava zbežati iz Dunaja v Argentino.

Ugotovitev zločina. Na pokopališču v Dravogradu so pokopali pred kakimi tremi meseci žensko, katero je naplavila Drava. Sedaj so ugotovile oblasti, da je umoril neznanko njen ljubimec in jo vrgel v valove Drave. Zločinca že imajo pod ključem v Velikovecu.

Požari v ljutomerski okolici. Zadnji čas se kar po vrsti vršijo požari. V začetku novembra je zgorela hiša posestnika Franca Sagaj v Noršincih, v kateri so bili najemniki, kojih otroci so si hoteli na škodnju kuhati krompir. Ker ni bilo nikogar, ki bi v malem ogenj pogasil, se je ta razširil na poslopje. Starši, pazite na otroke in dobro skrivajte vžigalice! — Dne 8. t. m. je gorelo pri posestniku Trstenjaku na Krapju. Zgorelo je vse, razen hiše. — V soboto, dne 10. t. m., ob 11. uri ponoči je nastal požar pri posestniku Francu Skrobar na Cvetnu. Zgorel je škedenj s krmo in koruznjak s koruzo. Kako je nastal ta požar, se ne ve. K sreči ni bilo vetra, ki bi gotovo povzročil še večji požar. Sedaj se vidi, kako zelo je koristna motorna brizgalna!

IZ RADOVEDNOSTI IN ZGODOVINSKA POSEBNOST.

Podzemeljska grobnica.

Lepa dekanijska cerkev na Zavrču ima na sredini notrajsčine štirioglasto kamenito ploščo, ki da sklepati že koj na prvi pogled, da se skriva pod njo skrivnostna grobnica. To ploščo sem ogledoval vsako jutro po sv. maši. Radovednost me je podžigala, kaj neki prikriva. Prečital sem z vso natančnostjo župnijsko kroniko, vendar o kaki podzemeljski grobnici ni v njej niti omenka. Ker ni bilo nič zabeleženega, me je še bolj srbelo, saj je malodane tik pri cerkvi starinski ter zgodovinski znani Ulmov grad.

Prosil sem gospoda dekana, naj mi dovoli, da pogledam pod ploščo, bomo odkrili gotovo kake doslej nepoznate zgodovinske znamenitosti. Dobrodušni gospod dekan je pokimal in hajdi na delo.